

Min datter skriger og skråler

Kære Henny

Jeg er mor til en lille pige, Sille, på to år og ti måneder. Hun er en skøn og dejlig lille en. Hun trives sådan set rigtig godt og er glad for at være i sin dagpleje og for dagplejemoren, hvad dagplejemoren også bekræfter. Ud over de første uger med indkøring for snart to år siden, har der som regel ikke været problemer med at aflevere hende der, og hun har altid travlt med at komme ind til de andre børn for at lege.

Hun har nok altid været lidt morsyg og har haft meget brug for tryghed og for at vide, hvornår jeg kommer og henter hende, men det tænker jeg, de fleste børn har. Hun er blevet rigtig god til at lege både sammen med andre og også med sig selv. Således kan hun nu sidde lang tid og være optaget af sit legetøj, og de andre børn vil også gerne lege med hende.

Det har aldrig været specielt nemt at få hende puttet om aftenen, så vi har ofte måttet sidde hos hende, til hun faldt i søvn.

De sidste måneder er det dog gået meget bedre med det, og det tager ikke nær så lang tid at få hende til at falde til ro. Jeg vil også lige sige, at hun er en meget kærlig og glad pige. Og også en nem pige. Eller var. For den sidste tid er hun som forandret. Førhen kunne hun selvfølgelig også græde og være vred, men det gik over, når vi trøstede hende, legede med hende eller afledte hendes opmærksomhed.

Selv om jeg prøver at gøre alt godt for hende, er det som om, hun aldrig er tilfreds mere. Jeg er flov over at sige det, men hun kommanderer rundt med både sin far og mig, og gør vi ikke, som hun ønsker, ender det hele i skrig og skrål, og så hjælper det ikke en gang at trøste hende. Og gør vi, som hun vil have det, er hun alligevel ikke tilfreds. Så finder hun bare på noget andet. Kaster med maden, vil sidde på min plads, vil ikke have, jeg går ud på toilettet og meget andet. Bliver helt fortvivlet og rasende, når der er noget, hun ikke kan.

Somme tider får hun et decideret raserianfald og kaster sig ned på gulvet og skriger og sparker, så jeg bliver bekymret for, om der er noget galt med hende, men når vi vil trøste hende, hylér hun bare endnu mere.

Om to måneder skal hun starte i børnehaven. Jeg er virkelig bange for, hvordan det skal gå, for det er bare som om, hun slet ikke kan styre sig eller er tilfreds med noget som helst.

Vores lille pige, der før var så nem, er blevet til en lille kommandant.

Hvad synes du, vi skal gøre, Henny, og tror du, det bliver bedre af sig selv?

Mor til en forandret Sille

Kære mor til en forandret Sille

Mange tak for dit brev.

Du skriver ikke, om der for tiden er noget særligt på færde i jeres familie, som kunne give anledning til uro for jeres lille pige. Forandringer der, som det at blive storesøster, flytning, skilsmisse, tab af nære relationer eller andet, kan medføre reaktioner hos både store og små børn.

Derfor hæfter jeg mig især ved Silles alder, nemlig den, der hedder næsten tre år, og som i sig selv ofte afstedkommer forandringer hos barnet.

Som toårig står barnet på højden af tro på sig selv og selvtillid, og dets beherskelse var total. Den toårige kunne sammenlignes med en person, der kunne læse perfekt kinesisk, men uden at fatte en smule af indholdet eller måske vide, at der var et indhold. Treårsbarnet er så at sige på vej til at foretage et styrtdyk ned i bogen, ind i teksten. Og må erkende, at hun faktisk ikke forstår en brik af det hele. Det er en smertelig oplevelse for hende. Når treårsalderen nærmer sig, styrter verden somme tider i grus under hendes fødder. Hvad er hun, hvem er hun, hvad kan hun?

Pludselig ingenting.

Var det her virkelig det hele?

Denne alder kaldes af mange for trodsalderen. Eller måske bedre som forandringens fase. Faser, vi som mennesker skal igennem flere gange i livet. I teenagealderen og fyrrårsalderen eksempelvis.

For den treårige er det første gang.

Trodsbarnet er så lille. Hun har ringe mulighed for selv at tage hånd om sin forandring. Hun savner både intellektuelle forudsætninger, erfaring og modenhed til det. Hun kan ikke bryde sin afmagt, for hun kender ingen alternativer.

Selv ved hun kun, som I også oplever det, at hun "kører fast".

Når hun "kører fast" bærer hun sig ikke altid særligt tiltalende ad. Det gør teenageren og ægtemanden i krise heller ikke.

I Silles afmagt og forsøg på at komme til rette med sig selv, har I prøvet at lade jer kommandere rundt med. Det gav kun for en meget lille stund tilfredsstillelse for Sille og en stakket ro for jer. I har leget, trøstet og beroliget, det bedste I kan.

Noget som plejer at hjælpe, og noget vi ved, kan hjælpe på rigtig mange ting og situationer.

Det rækker bare ikke her.

Det er lidt på samme måde som en patient, der kommer til lægen overbevist om, at han fejler noget alvorligt eller er døden nær. Her ville patienten sikkert tro, at det

virkelig var ved at være ude med ham, hvis lægen begyndte at trøste ham og forsøge at give ham knus og kram. Det fik han jo bekræftet af lægens medlidenhed.

Hvis lægen derimod i kraft af sin faglige viden og autoritet, fortalte ham, at den sygdom, patienten var bekymret for at lide af, aldrig har haft alvorlig konsekvenser for nogen, ville patienten måske gå lettet derfra.

Et trodsbarn, der under sine anfald af afmagt og raseri, måske også har brug for vejledning og en smule modstand, så det ligesom patienten får anvist en vej ud af bekymringen og afmagten.

For en tid siden gik jeg en glad tur i Aarhus midtby med en skøn toethalvtårig ved hånden.

Det var hyggeligt, det her, det var vi enige om, Victor og jeg. Lige ind til, vi skulle over forgængerfeltet, og Victor SÅ gerne ville hen til rækkerne med de fine biler, der ventede på grønt lys, og på at vi var kommet over vejen.

Han ville af sted, ville han, og han kunne gå selv, kunne han, og det skulle være nu, og dig, mormor, du bliver der....der.....

Med en sprællende, hylende ung mand under armen på en svedende mig, nåede vi dog velbeholdne over på den anden side.

Som en ældre dame tørt konstaterede: ja, det er nu ikke lutter idyl.

Det kan hun have ret i, men ingen blev kørt over, og den unge mands fortvivlelse og afmagt forvandlede langsomt til ro og et stort smil, da Rådhusets klokker faldt i slag, og resten af dagen blev fredelig og god for den lille mand og mig.

Af indlysende grunde kunne han ikke gå alene rundt på en trafikkeret vej. Det troede han, han kunne, så derfor reagerede han med afmagt og fortvivlelse. En afmagt og fortvivlelse, der først lod sig bryde, da nogen havde vist ham, hvordan og hvad han skulle gøre her.

Kære Mor til Sille.

Dette var lidt refleksioner, som I måske kan bruge til et eller andet.

Og husk så også på, at dette er en fase, Sille og dermed I skal igennem, og at der efter denne igen venter mere ro og afbalancerethed.

Ind til da tænker jeg, at jeres skønne og kærlige pige også kan have brug for kærlig vejledning og ind i mellem lidt modstand.

Kærlig hilsen fra

Henny